

Referat

Fra møte i VKMs hovedkomité

Dato: 03.03.2025 kl. 9-16

Sted: Digitalt (Teams)

Møteleder: Inger-Lise Steffensen

Deltakere:

Hovedkomiteen: Inger-Lise Steffensen, Taran O. Skjerdal, Gaute Velle, Marianne Stenrød, Monica Sanden, Trine Husøy, Helle Katrine Knutsen, Håvard Steinshamn, Inger Aakre (for Tor Strand), Tor Atle Mo, Elisabeth Madslie, Hugo de Boer, Espen Rimstad, Paal Krokene (for May-Guri Sæthre).

Sekretariatet: Tore S. Tollersrud, Merethe Aasmo-Finne, Hilde Mellegård, Daniel Flø, Gisle Solstad, Danica Grahek-Ogden, Inger Therese L. Lillegaard, Christine L. Parr, Gro H. Mathisen, Martin Malmstrøm, Ville E. Sipinen, Jo S. Hermansen, Selamawit T. Gobena, Tanya S. Kristiansen, Helen E. Kvalem, Barbara Bukhvalova, Bente Mangschou, Nana Yaa Boahene, Siamak Yazdankhah, Tilde K.S. Hjermann.

Observatører: Hilde J. Skår (Mattilsynet), Ole Berg (Helsedirektoratet, sak 8).

Forfall:

Fra hovedkomiteen: May-Guri Sæthre, Tor Strand

Fra Miljødirektoratet: Ingvild Riisberg

1. Velkommen, fravær, habilitet og godtgjøring

Hovedkomiteens leder Inger-Lise Steffensen ønsket velkommen til årets første møte i hovedkomitéen. Ingen av medlemmene hadde noe å melde til spørsmål om habilitet i dagens møte.

2. Godkjenning av møteinnkalling og dagsorden

Hovedkomiteen hadde ingen anmerkninger til møteinnkallingen. Dagsorden ble godkjent uten merknader.

---

3. VKMs strategi for 2025-2028

VKMs direktør Tore S. Tollersrud innledet om rammene for strategiarbeidet og økonomiske prognoser, før han gikk gjennom utkast til strategiinnhold (verdier, visjon, mål og strategiske satsningsområder). Medlemmene fra hovedkomiteen kommenterte på utkastet. Sekretariatet tar med seg innspillene fra hovedkomiteen i det videre arbeidet med strategiplanen.

Hovedkomiteen er referansegruppe for arbeidet, og revidert utkast til strategi vil bli presentert og diskutert på neste møte i komiteen 27. mai. I forkant av dette vil det bli en intern og ekstern høringsrunde. VKMs strategi for perioden 2025-2028 er planlagt publisert i juni 2025.

4. Retningslinjer for kunstig intelligens/maskinlæring

Daniel Flø (VKMs sekretariat) presenterte arbeidet med to dokumenter for komiteen: 1) retningslinjer for bruk av språkmodeller for VKM og 2) Bruksområder for KI i VKM (kunstig intelligens, maskinlæring og automatiserte løsninger i VKM). Daniel viste også et eksempel på bruk i faggruppen for plantehelse. Komiteen var positive til utkastet, og hadde ellers innspill på å ta inn noe tekst om gråsoner i tematikken, samt forklare begreper og eventuelt inkludere informasjon om lisenser i dokument nr. 2. Kompetansebehov i sekretariat og faggrupper ble også kort diskutert. Retningslinjene revideres i tråd med innspill fra møtet, og publiseres her på vkm.no.

5. Notat om protokoll i VKM

Hilde Mellegård (VKMs sekretariat) innledet på saken. Saken er en oppfølging fra møtet 18. november 2024, der sekretariatet fikk i oppgave å utarbeide utkast til et templat/sjekkliste for arbeidet med protokoll.

Sekretariatet hadde utarbeidet et internt notat om bruk av protokoll, der informasjon om protokoll i VKM-sammenheng var samlet. Notatet inneholdt også forslag til en overordnet sjekkliste for protokoll. Hovedkomiteen hadde innspill til tekstendringer i sjekklisten. Det ble også diskutert rundt hvorvidt man skal sette publisering av protokoll som et absolutt krav i VKMs rutine for høring og publisering av protokoll. De ulike faggruppene er på ulike stadier når det gjelder bruk og arbeid med protokoll, og diskusjonen landet på at det legges inn en sterkt oppfordring om publisering av protokoll.

Sekretariatet reviderer notat om protokoll i tråd med dette.

---

6. Runde rundt bordet

Faggruppelederne orienterte kort om aktuelle saker i sine respektive faggrupper, samt om arbeid knyttet til metodikk.

7. Retningslinjer for selvinitieringer i VKM

Merethe Aasmo-Finne (VKMs sekretariat) innledet på saken. VKM har så langt ikke hatt interne retningslinjer for vurdering av selvinitierte prosjekter eller enhetlige prosedyrer for hvordan slike prosesser skal gjennomføres. Praksisen har vært litt varierende gjennom årene. Av hensyn til ønske om en mer transparent prosess og for kunne være mer tydelig på hva som vektlegges i beslutningene, har sekretariatet utarbeidet forslag til slike retningslinjer. Retningslinjene, som ble presentert for komiteen, omfatter rammer for selvinitierte prosjekter i VKM, kriterier som kan legges til grunn for ledergruppas beslutning, samt forslag til prosedyrer for behandling av forslag til selvinitieringer. Med utgangspunkt i retningslinjene, er det utarbeidet en egen mal for søknader om godkjenning av selvinitierte prosjekter.

Hovedkomiteen var generelt positiv til å få på plass rutiner og kriterier for vurdering av forslag til tema for egeninitierte prosjekter. Komiteen var litt delt i synet på oppdragsgivers rolle i disse prosessene. Enkelte savnet en tydeliggjøring av aspekter knyttet til attraktivitet for medlemmene, og viktigheten av at kriteriene ikke blir for stringente. Hovedkomiteens rolle, spesielt tverrsektorielle problemstillinger, ble understreket.

Sekretariatet tar med seg innspillene fra hovedkomiteen i ferdigstillelsen av retningslinjene.

8. Nytt fra VKMs oppdragsgivere

Hilde J. Skår fra Mattilsynet informerte om Mattilsynets mål og hovedprioriteringer for 2025 innenfor trygg mat, trygt drikkevann, akvakultur, én-helse-strategi overfor antimikrobiell resistens, dyrehelse, dyrevelferd, planter og innsatsvarer, helse, kvalitet og forbrukerhensyn, samt ivaretagelse av markedsadgang. Skår orienterte også kort om status for omorganisering fra regioner til tilsynsdivisjoner. Det kan bli endringer i hvordan bestillingene kommer til VKM. [Presentasjonen fra Mattilsynet](#) er tilgjengelig i møtemappa på hovedkomiteens SharePoint-område.

Ole Berg fra Helsedirektoratet orienterte om arbeidet med ny nasjonal faglig retningslinje for spedbarnsernæring, om at Helsedirektoratet har samlet og vurdert høringsinnspill til utkast til kostråd, at kostrådene er oversatt til flere språk, samt at oppdrag til VKM på salterstattere er trukket. Sistnevnte ble trukket fordi WHO nylig har publisert en vurdering på bruk av salterstattere, og det derfor ikke var behov for at VKM gjorde tilsvarende arbeid. [Presentasjonen](#) fra Helsedirektoratet er tilgjengelig i møtemappa på hovedkomiteens SharePoint-område.

---

9. Nytt fra sekretariatet

Det ble orientert om følgende saker:

- Status for oppfølging av DFØs evaluering av VKM
  - VKM skal utarbeide notat til HOD med forslag til aktuelle oppfølgingstiltak.
- Sekretariatet har gjennomført en supplerende utlysning etter nye medlemmer til faggruppen for CITES. Etter søknadsfristens utløp 12. februar har en nordisk bedømmelseskomité vurdert søknadene. Sekretariatets innstilling skal etter planen oversendes Helse- og omsorgsdepartementet i løpet av uke 11.
- EFSA: Gisle Solstad orienterte kort om ulike samarbeids- og finansieringsmuligheter fra EFSA. [Presentasjonen](#) er tilgjengelig i møtemappa på hovedkomiteens SharePoint-område.

10. Eventuelt

Det var ingen saker på denne agendaposten.

11. Møtedatoer for 2025

- 27. mai (fysisk møte)
  - 10. september (digitalt møte)
  - 26. november (fysisk møte)
-